

بیمار محترم بخش اورژانس

زخم چیست؟ اینجا دهر گونه شکاف و از بین رفتن

پیوستگی بافتهاي بدن چه در داخل و چه در سطح خارجی بدن را زخم می نامند. زخماي بدن به دو نوع بسته و باز تقسیم میشوند. زخماي باز هرگاه در اثر عوامل مختلف قسمتی از پوست بدن تغییر شکل دهد و این تغییر شکل باعث خروج خون از بدن شود ایجاد زخم باز مینماید. در این نوع زخم خونريزي از بدن قابل روئیت است. زخم بسته عبارت است از صدمه و ضایعه دیدن بافتهاي داخلی بدن ، بدون اینکه راه ارتباطی به بیرون و سطح بدن داشته باشند. این زخما معمولاً نتیجه تحت فشار قرار گرفتن بوسیله اشیاء سنگین میباشد. در این نوع زخم احتمال دارد، اعضا داخلی نرم و توخالی پاره شده و یا له شوند و بدون این که از بیرون قابل دید باشند..

عوارض و آثار سوء زخما: شامل ۱- عفونت

که با علائمی چون حرارت بالا و تب ، تورم و قرمزي اطراف زخم ، ازدیاد درد و سوزش زخم ، کزاز خود را نشان می دهد ۲- از دست دادن مایعات بدن که با علائم شوک ناشی از کاهش حجم

خون از جمله رنگ پریدگی صورت ، سرد شدن دست و پا ، تنفس سریع ، نبض بسیار سریع و ضعیف و فشارخون پایین میباشد خود را نشان می دهد ۳- آسیب به احشاء داخلی (قلب ، ریه ، کبد) . ۴- ناتوانی و تغییر شکل محل آسیب دیده می باشد.

انواع زخم های باز

خراشیدگی: معمولاً بر اثر ساییده شدن یا سر خوردن روی سطح زیر به وجود میآید. که لایه سطح پوست خراشیده میشود و زخم به رنگی قرمز روشن و با لکه هاي کوچک خون همراه است. خفیف و سطحی است و به سادگی عفونی میشود. این زخم چنانچه جسم خارجی به طور سطحی در پوست فرو رفته است، آن را به آرامی با آب و صابون بشویید و زخم را پانسمان کنید.

زخماي شکافدار یا بریدگیها: در این زخم دیواره زخم منظم و مستقیم است که با وسایل برنده (چاقو ، شیشه و ..) ایجاد میشود این زخما میتواند سطحی باشد که تنها لایه هاي بیرونی پوست از بین میرود و یا عمقی باشد که میتواند تمام ضخامت پوست و یا عضلات و.. را درگیر کند. این زخما همراه با خونريزي بوده و التیام سریع می باشد.

زخماي پاره پاره: در این نوع زخم لبه هاي زخم نامنظم و ناهموار هستند و ممکن است بر اثر تماس با سیم خاردار ، برخورد ترکش و یا گاز گرفتگی حیوانات ایجاد شود. التیام این

زخم به کندی صورت میگیرد و معمولاً آلوده هستند. اقدام اصلی در بریدگی و پارگی کنترل خونريزي به وسیله فشار مستقیم است. لبه های زخم را به هم نزدیک کنید. عضو را بیحرکت و کمی بالاتر از سطح قلب قرار داده و زخم را شست و شو و پانسمان کنید و مصدوم را به نزدیکترین مرکز درمانی برسانید.

زخماي کنده: در این نوع زخم قسمتی از پوست از بدن جدا میشود و گاهی اوقات نسج زیر جلدي و عضله نیز کنده میشود. که میتواند ناقص یا کامل باشد. سطح زخم را تمیز و جلوی خونريزي را بگیرید. اگر قسمتی از پوست یا عضله آویزان شده آن را در محل اولیه خود قرار دهید و روی آن را ببندید و بلافاصله مصدوم را به مرکز درمانی برسانید.

زخماي سوراخ شده: در این نوع زخما ممکن است دیوار زخم منظم باشد، خونريزي کم و التیام به کندی صورت میگیرد. مانند زخماي چاقو ، گلوله، خنجر، سوزن ، خار گیاه و.. در سوراخ شدگیهای شکم و قفسه سینه ، احتمال خونريزيهای شدید و مرگ زیاد است . در زخم گلوله به علت این که گلوله نسوج آسیب دیده، گرد و غبار و ذرات لباس را به داخل زخم میکشد ؛ باید آن را آلوده تلقی کرد. در صورتی که جسم خارجی در آن فرو رفته است، آن را خارج نکنید بنابراین جسم را با پانسمان ثابت کنید و مصدوم را به بیمارستان منتقل کنید چرا که با خروج جسم بر شدت خونريزي افزوده میشود.

آموزش مراقبت زخم

واحد آموزش سلامت بیمارستان میمه

بخش اورژانس

کدآموزش: PM/EC-0/00-10

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱/۱

قطع عضو : این جراحات اغلب به دلیل یک جسم برنده صنعتی آلوده اتفاق میافتد و شدیدی باشد. خونریزی را با وارد کردن فشار مستقیم و بالا نگه داشتن عضو متوقف کنید . برای مراقبت از عضو قطع شده، آن را در یک گاز استریل یا دستمال تمیز بپیچانید و بعد درون یک کیسه پلاستیکی که در درون یک کیسه یخ می باشد قرار دهید و سر آن را محکم گره بزنید و آن را به همراه مصدوم به بیمارستان انتقال دهید.

انواع زخم بسته

زخمهای کوفتی: ضربه غیر برنده به بدن میتواند باعث له شدن و جدا شدن لایه های عمقی تر پوست شود بدون این که خونریزی قابل رویت باشد و باعث ایجاد تورم و درد میشود و به رنگهای سیاه ، آبی و کبود مشخص میگردد. مانند خوردن چکش روی ناخن. بهترین اقدام برای اینگونه زخمها انتقال به مرکز درمانی جهت معاینه کامل میباشد.

زخمهای له شده (له شدگی): در اینجا دیواره زخم نامنظم و خونریزی زیاد است و التیام به کندی صورت میگیرد در موارد شدید علاوه بر آسیب وسیع به نسج نرم شکستگی هم به همراه دارد. **توصیه هایی درباره پانسمان زخم:** ۱- تعویض پانسمان را هر روز و یا یک روز در میان طبق دستور پزشک وشست و شوی زخم را با سرم شست و شو انجام دهید چرا که بتادین به

دلیل داشتن ید موجب حساسیت و تاخیر در ترمیم زخم می شود.
۲- برای پوشاندن زخم از پنبه استفاده نکنید، چرا که اغلب پنبه ها غیراستریل هستند و گاز استریل استفاده کنید. ۳- بدون نظر پزشک از پماد آنتی بیوتیک استفاده نکنید، چرا که پماد جلوی خونگیری بافت اطراف زخم را گرفته و ترمیم را به تعویق میاندازد. ۴- از کندن دلمه زخم اجتناب کنید، چرا که ترمیم را مختل میکند. ۵- قبل از خروج از بیمارستان حتما درمورد تزریق واکسن کزاز از پرستار سوال شود. ۸- در صورت نرسیدن دو لبه زخم به هم و خونریزی شدید ، برای بخیه زدن به بیمارستان مراجعه کنید.